

הפורה בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שני כ"ז אדר א' תשע"ט | דף היומי בבלי: חולין צז.
דף היומי בהלכה: מתחילת סימן שס"ב עד סעיף ג'.
מוסר: דבר בעיתו פרק ב' מ"וכלל ענין" עד "גם הנה ידוע".
קנין חכמה הלימוד השבועי: חובת הלבבות שער הבחינה פ"ד 'והשביעית' עד פ"ה 'ואחר כן ישיב אל ליבו'.

הדף היומי בהלכה

מחיצה המתנועעת ברוח - האם היא כשרה?

מנידה אותה למרחק של שלושה טפחים. מחיצה העשויה מסדינים - יש אומרים שאף אם קשרם כראוי למקומם, אין להשתמש בהם כמחיצה, כיון שמצוי שהם מתנתקים ממקומם ללא שימת לב; ויש אומרים שאם עושה מחיצה זו רק ליום אחד, דהיינו לשבת, אין לחשוש לכך.

[שו"ע ססב, א, משנ"ב ז, וביה"ל ד"ה שאינה; ביאורים ומוספים דרשו, 1]

מחיצה שאינה יכולה לעמוד בפני רוח מצויה אינה נחשבת כמחיצה לרשות היחיד. ואם מצד עצמה אינה יכולה לעמוד בפני הרוח, אך היא נמצאת במקום סגור שהרוח אינה שולטת בו - יש אומרים שאינה נחשבת כמחיצה; ויש שהסתפק בדבר. ואם המחיצה מתנועעת ברוח אך מעט - יש שנראה מדבריו שאין זה פוסלה, ויש אומרים שאינה נפסלת אלא אם כן הרוח

הדף היומי בהלכה

רשות היחיד מקורה שאינה 'מוקפת לדירה' - האם מותר לטלטל בתוכה?

הבית. ונחלקו ראשונים אם חכמים אסרו איסורים אלו גם ברשות היחיד מקורה, ויש שהכריעו כדעת המחמירים; וכשמדובר ב'בנין חשוב', כגון מבנה ענק המשמש כמחסן לסחורות - יש שמצדד כי לכל הדעות לא אסרו בו איסורים אלו.

[שו"ע ססב, א, משנ"ב ג, וביה"ל ד"ה או; ביאורים ומוספים דרשו, 3-5]

כפי שלמדנו, רשות היחיד שהקפתה במחיצות לא נעשתה ל'שם דירה' - החמירו חכמינו ז"ל בדינה, ואסרו להעביר חפצים ממנה לבית מגורים, ולהיפק; וכשהיא גדולה מ'בית סאתיים', החשיבה כ'כרמלית'.

ו'לשם דירה', פירושו - לצורך שימוש במקום המוקף כדירת מגורים, או לצורך שימוש בו לעניינים הקשורים בדירה, כגון חצר בית, או מחסן הצמוד לבית מגורים אשר פתוח אליו פתח מתוך

מהו 'תל המתלקט'?

וכן תלולית שגובהה חמשה טפחים, שהעמידו על שפתה מחיצה בגובה חמשה טפחים - נחשבת כמוקפת במחיצת עשרה טפחים.

ובנוגע למחיצה הרחוקה שלושה טפחים משפת התלולית, ואופנים שונים של צירופי מחיצה בתלולית זקופה, ובתלולית משופעת - ראה במקורות.

[שו"ע ססב, ב, משנ"ב יא, יב ויד, וביה"ל ד"ה שעשה; וראה עוד שם, וביה"ל ד"ה תל; וראה ביאורים ומוספים דרשו, 6-7]

כפי שלמדנו, רשות היחיד היא מקום שגובהה עשרה טפחים לפחות, ורוחבו ארבעה על ארבעה טפחים לפחות. ותלולית עפר ברשות הרבים שגובהה עשרה טפחים, נחשבת כמוקפת במחיצות, והיא רשות היחיד.

ותלולית העשויה בשיפוע - אם בתוך ארבע האמות שבתחילת השיפוע מגיע התלולית לגובה עשרה טפחים, היא נחשבת כמוקפת במחיצות. והיא מכונה 'תל המתלקט'.

הסיפור היומי

**עשר דקות אני עומד וממתין שמרן יבחין בי,
אבל הוא ממשיך להתרונון בלהט על "מיתרי
החצר ויתדותיה", והמלים יוצאות מגרונו
בחשק אדיר, בערגה ובכיסופין לנותן התורה**

כך נראתה אמירת ה'שנים מקרא' של מרן הגר"ש אלישיב זצ"ל בפרשת פקודי - תיאור נפלא של הגר"י זילברשטיין שליט"א

בקלעי החצר, בעמודים ובאדנים ובמסך לשער החצר, מיתרי ויתדותיה והקול מתנגן מפיו בנעימות שאי אפשר לתאר. אני עומד וממתין שמו"ח יבחין בי, אבל הוא ממשיך להתרונון בלהט על 'מיתרי החצר ויתדותיה' והמלים יוצאות מגרונו בחשק אדיר שכוה, בתאוה ובתשוקה, בערגה ובכיסופין לנותן התורה.

ופלא הפלאים היה, שיכולני להעיד שבמשך כל אותן עשר דקות הוא למד פסוקים ספורים בלבד! הדבר היה אצלי בבחינת בלתי ייאמן, ותמהתי מה הוא מכוון באותם פסוקים שכבר נקראו בפרשיות הקודמות. הלכתי לחפש במפרשים בפרשת פקודי כדי לבדוק האם יש שם עניינים נשגבים שעליהם נסובה מחשבתו, ולא מצאתי משהו מיוחד, לא ברמב"ן ולא ב'אור החיים' הק'. ומו"ח ממשיך להתנגן וכולו אש להבה...

כי מי שמעריך ומחשיב את התורה, יודע גם את ערכה של כל מילה בתורה, גם אם תהיה זו מילה בפרשת פקודי. כי כל מילה היא קודש קודשים.

(ע"פ 'ברכי נפשי')

סיפר הגר"י זילברשטיין שליט"א: כשנכנסתי פעם לביתו של מו"ח מרן הגר"ש אלישיב, ראיתי שהוא עוסק ב'שנים מקרא ואחד תרגום'. והנה על כוח עינו המופלא כשעסק בש"ס ובפוסקים לא צריך להאריך בדיבור. הראיה הברורה ביותר לכושר העיון הנדיר שהיה לו היא, מתוך העובדה שכאשר היה יושב ומעיין בסוגיה פלונית, אי אפשר היה לעולם להוציאו מהריכוז העצום שבו היה נתון. אפשר היה לעמוד לידו במשך שעות והוא אפילו לא ישים לב לכך. אך לתומי חשבת, שכאשר מו"ח עוסק ב'שנים מקרא' אין הדברים כך, וכוח העיון שלו במקרה זה לא כל כך גדול, שהרי אחרי הכל מדובר 'רק' ב'שנים מקרא'...

אבל המחזה שנגלה לנגד עיני באותה שעה היה בבחינת 'מאה עדים' לאהבת התורה המופלגת שהוטבעה בנפשו. עשר דקות תמימות עמדתי לידו, והוא לא הרגיש בי אלא ממשיך לעסוק ב'שנים מקרא'.

ומה שהפליא אותי יותר מכל היתה העובדה, שבאותו שבוע עמדו בפרשת 'פקודי' החוזרת על ענייני המשכן שנאמרו כבר בפרשיות תרומה ותצוה, והנה אני שומע את מו"ח חוזר על הפסוקים העוסקים

כשהתקשרה אם התינוק לספר שב"ה הניתוח הצליח, סיפרה לה אחותה על החלום של בעלה אודות ברכתו של האדמו"ר מקלויזנבורג זצ"ל. כששמעה זאת האמא, פרצה בבכי...

הצדיק מכיר טובה למי שמתחזק ביראת-שמים בזכותו - סיפור מדהים שהתרחש לפני כשבועיים

הצדיקים אינם מוכנים להישאר חייבים כדי לא ליהנות מנהמא דכיסופא, ע"כ בתמורה הוא דאג לברך את התינוק...

אשרי מי שזוכה לחנך ילדיו לנוכח דיוקן גדולי הדורות, להרגילם להביט בדמותם, וכ"ש אם זוכים לראותם בחיותם. בספר 'פניני רבינו הגרי"ז' (עמ' קעו) מסופר: שאלו את מרן הגר"ח מברסק אם הוא מרשה לצלם אותו, והשיב: "צלמו, צלמו, כדי שנכדי ידעו איך שיהודי צריך להיראות". וידוע שבבית הגרי"ז אכן היתה תלויה על הקיר תמונת מרן הגר"ח מברסק, אבל הוא רגיל לומר שבתמונה א"א לראות היטב את העיניים שלו, שהיו ממש אש להבה...

וב'אורחות רבינו' מובא שהסטייפלער סיפר, שלמרן ה'חפץ חיים' היו שתי תמונות של צדיקים שהיה מסתכל עליהם מידי יום ביומו, ואמר: תראו כמה יראת שמים נראית על פניהם, וכך היה מראה לאחרים ומדגיש זאת באזניהם. ובאמת, מי שמביט בתמונה החדשה של הח"ח יכול לחוש איך שמקבל חיזוק מהיראת שמים והענווה שניכרת עליו.

ומסופר שבכנסיה הגדולה בווינה באו צלמים לצלם את האדמו"ר רבי אברהם מרדכי מגור זצ"ל, והוא כדרך כמה אדמורי"ם הסתיר את פניו. אמר לו מחולל הדף היומי הגאון רבי מאיר שפירא מלובלין זצ"ל: "ירשה מעלת כבודו להצטלם, יראו הדורות הבאים מהו דיוקנו של 'יהודי טוב'!"...

(קטעים מתוך 'מאמרי עינינו גל' [בשינויים קלים] בתוך 'אוסף גיליונות' ויקהל תשע"ט)

את הסיפור הבא סיפר לי לפני כשבועיים ידיד קרוב שיחי': אחות אשתו ילדה תינוק עם מום מסויים בלב, סוג בעיה שלא כדאי להזניח אותה ויש לה מענה רפואי. הוא ואשתו האיצו מאוד בהורי התינוק שיגשו לניתוח, ואחרי בירורים וחקירות נקבע מועד הניתוח לשבוע שעבר.

הנהה בלילה שלפני הניתוח חולם ידידי הנ"ל - אדם שכלתן ולא 'בעל חלומות' בדרך כלל, ובנוסף הוא יהודי ליטאי שאינו נמנה על חוגי החסידים - כיצד הוא פוגש את כ"ק האדמו"ר מקלויזנבורג ז"ע, ומיד מבקש ברכה עבור התינוק להצלחה בניתוח. האדמו"ר שואל אותו לשם התינוק, ומרוב בלבול הוא טועה בשם. האדמו"ר אומר לו: אין זה שם התינוק! הוא מצליח להיזכר ואומר לאדמו"ר את השם המדוייק, ואז האדמו"ר מברך את התינוק בחום. בבוקר מיד כשהתעורר שח את החלום המשמח לאשתו, אך ליטאים כידוע לא עושים עסק מיוחד מחלומות...

לאחר הניתוח התקשרה אם התינוק לספר לאחותה שב"ה הניתוח עבר בהצלחה ובסייעתא דשמיא, ואז היא נצלה את העיתוי וסיפרה לה על החלום של בעלה אודות ברכתו של האדמו"ר מקלויזנבורג. אולם כששמעה זאת האחות, היא פרצה בבכי... מה ההתרגשות? ובכן, עתה הגיעה תורה לספר:

"בדיוק אתמול בלילה לפני הניתוח החלטנו לתלות תמונה של האדמו"ר בסלון ביתנו. למה? משום שנזכרתי שאמא סיפרה לי שלפני שלושים ושלש שנה אני בעצמי נולדתי בזכות ברכתו של האדמו"ר מצאנז, ולכן עתה לפני הניתוח של התינוק החלטנו לתלות דמות דיוקנו בסלון כדי להתחזק מטוהר פניו הידועות והק', כהכרת הטוב על עצם לידתי"..."

יתכן שגם דבר קל כזה נחשב בשמים זכות לנפטר הדגול, והרי

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

על מה נסוב הויכוח סביב ה'גזוזטראות' באולם הכנסיה הגדולה הראשונה של אגודת ישראל בוינה, ואיזה פסק הלכה מעניין יצא ממנו?

החפץ חיים: כל הידור שאפשר לעשות ב"לא יראה" הכל כדאי!
ואנחנו הרי רוצים קרבת ה' וסיעתא דשמיא.

מעשה זה סיפר עד ראייה הגאון רבי אברהם קלמנוביץ זצ"ל נשיא ישיבת מיר באמריקה, והוא אמר שמדברי החפץ חיים האלו יוצא לנו חידוש גדול: עד היום ידענו שהקב"ה או משרה שכינתו בישראל או שח"ו מסלק שכינתו מישראל, וחדש לנו מרן החפץ חיים שגם בזה יש דרגות והידור, כי ככל שאנחנו מהדרים יותר ב"לא יראה לך ערות דבר" כך הקב"ה משרה יותר שכינתו בישראל!!

חידוש זה גילה לנו בעל הספורנו מפרשתנו, במה שגילתה לנו התורה את כמות הזהב שנתרמה לבנין המשכן וזה לשונו: 'העיר על הזהב והכסף והנחושת במלאכת המשכן, שהיה דבר מועט מאד בערך אל העושר שהיה בבית ראשון, ויותר ממנו מהעושר שהיה בבנין הורדוס, ועם כל זה התמיד מראה כבוד ה' במשכן של משה יותר ממה שהתמיד במקדש ראשון, ולא נראה כלל במקדש שני. ובזה הורה שלא קצבת העושר וגודל הבנין יהיו סיבה להשראת השכינה בישראל, אבל רוצה ה' את יראיו ומעשיהם לשכנו בתוכו.'

הסיבה להשראת השכינה במשכן, לא תלויה בעושר הבנין ומראהו אלא בתוכנו ובמעשיו הטובים!, ויסוד זה הוא גם בכל יחיד ויחיד, ובכל מקום ומקום - השראת השכינה היא לפני גודל המעשים של האדם. ומכך שכל מעשה ותוספת של לימוד תורה וקדושה, מוסיף הוא בהשראת השכינה בישראל ובכל יהודי ויהודי לפי מעשיו ודרגתו. כמה שדבר זה מחזק שכל מעשה קטן יש בו תוספת שכינה בישראל, ומזה יבין האדם שלא להתייאש ח"ו באומרו מי אני שאצליח להגיע לדרגות גבוהות, כי כל דרגה ואפילו הקטנה יש בה מעלה וממנה מגיעים לפסגה!

"כל הזהב העשוי למלאכה..... תשע ועשרים ככר ושבע מאות ושלושים שקל וגו' " (לח, כד)

הימים שלפני הכנסיה הגדולה הראשונה של אגודת ישראל שהתקיימה לפני למעלה 90 שנה בוינה, לוותה בהתרגשות רבה בכל שדרות היהדות החרדית דאז, יען כי זה היה הארוע הראשון והמכונן של היהדות החרדית המאורגנת, וכך הגיע היום ובאו והתכנסו אלפי צירים מכל רחבי העולם לתוך האולם הגדול, כשעיני כולם נשואות לעבר בימת המזרח, לשם יכנסו בעוד זמן מועט גדולי עולם זקני האומה כמרן הכהן הגדול החפץ חיים, מרן בעל האמרי אמת מגור, מרן רבי חיים עוזר ועוד זיע"א.

תקרית לא נעימה לפני תחילת הארוע כמעט וגרמה לביטולו, באולם הגדול היו בחלקו העליון 'גזוזטראות' [כמין מרפסות קטנות], שהיו מיועדות לציבור הנשים שרצה להשתתף בארוע ההיסטורי, אלא שחלק מציבור המשתתפים טען שהגדרות של המרפסות האלו מדאי נמוך ואינו ראוי לארוע קדוש כזה, ומצד שני טענו שהגדרות גבוהות דים מצד ההלכה וגם המרפסות מאד גבוהות כך שאין בזה בעיה, הויכוח התלהט עד כדי שהקבוצה שהתנגדה הודיע כי אם לא יגביהו את הגדרות, רבם לא יגיע לאסיפה, ומשכך ישבו והחליטו שכיון שרבן של ישראל מרן הח"ח צריך להגיע לכינוס, ישאלו את פיו ומה שיאמר כך יהיה.

כשהגיע החפץ חיים נגשו והציגו בפניו את צדדי המחלוקת, והוא פסק: שאמנם מצד הדין המחיצה בגובה המתאים להלכה וגם המרפסות גבוהות, אבל אמר מרן הח"ח: שיהודי מבקש תוספת של קדושה, אי אפשר לסרב לו, שהרי האסון הגדול ביותר של כלל ישראל, זה אם הקב"ה יעזוב את ישראל רח"ל שכן כל זמן שהקב"ה אתנו אז "גם כי אלך בגיא צלמות לא אירא רע כי אתה עמדי" אבל אם רח"ל לא זוכים לזה אז "הסתרת פניך הייתי נבהל!!" והמשיך החפץ חיים: על מה כתוב שהקב"ה עוזב את ישראל על "ולא יראה בך ערות דבר וסר מאחריך", וא"כ אמר

קבל את גיליון 'לקראת שבת' ישירות למייל
שלח מייל: dirshu@dirshu.co.il

**"לכל סוס יש שיגעונות, וחייבים לתת לו אותם",
הסביר הפרש המשטרתי להגר"א גניחובסקי זצ"ל.
"לדוגמא, כשהסוס שלי היה רואה ניילונים עפים,
הוא היה נעצר. ואז ידעתי שלא מפריעים לו"...**

כללים חשובים שצריך לדעת כשרוכבים על סוסים, וגם כשמתעסקים עם אנשים...

דרש באוזני תלמידים שהתאספו סביבו את סיפורו של נהג המונית, וכה אמר להם:

"למדתי מדבריו כללי ברזל איך לעסוק עם אנשים (כי הטבע נמשל בכתובים לסוס, והאדם לפֶרֶש המוביל אותו). ראשית - לא מסובבים אנשים בבת אחת; כמו כן, אם אתה מעוניין לנווט פלוני לכל כיוון שתרצה, אסור לו להרגיש שאתה מפחד ממשהו וממישהו; ושלישית - עם הניווט, בד בבד חובה להבין אותו עם השיגעונות שלו. אל תפריע לו. אל תציק לו בעת שיגעונותיו. ישנם רגעים כאלו של שיגעון שיש לעמוד מהצד, לא להפריע, לא להשפיל וגם לא להעניש אח"כ".

באחד השיעורים לבחורים לפני נישואיהם סיפר רבי אברהם את עובדת הפרש הנ"ל, והוסיף כי התעניין אז עוד מה היה הרקע לכך שהסוס התהפך, והאיש השיב: "הגעתי לצומת הדרכים ולא החלטתי האם לפנות ימינה או שמאלה, ישר או אחורה, הייתי מאד מסופק עם עצמי, וכך הסוס איבד שליטה על עצמו, היה נבוך ומבולבל והפך אותי על קרבי וכרעי".

אמר רבי אברהם לתלמידים: לפעמים ראש המשפחה רואה נכחו כי חיי הבית רעועים, הפוכים, משתוללים, מתפרעים. שיידע לו, כי לא אחת הבעיה היא שבוא בעצמו לא יודע לאן הוא פונה בדרכו, לכאן או לשם, לרוחניות או לגשמיות, לרוגע או לזעם. ימינה או שמאלה, לנסוע או לא. ולכן הבית וכרעיו מתהפכים ומתפרקים, מאבדים יציבות...

(מוסף שבת קודש פקודי תשע"ד, מתוך 'ויאמר הנבי')

הגאון רבי אברהם גניחובסקי זצוק"ל נסע לצידו של נהג מונית בקרבת הר הזיתים. המונית שעטה בדרך הפתוחה, והנהג הצביע לרב על אחד הצמתים ואמר: "כבוד הרב, זה המקום שהביא לי אושר בחיים".

והוא הסביר: "עבדתי במשטרת ישראל, רכבתי על סוסים כפרש נבחר ומובחר. כאן בצומת אירעה תאונה קשה, הסוס מת, אני שכבתי כחמשה חודשים בבתי חולים עד שיצאתי מהכל. קיבלתי דמי פיטורין מהמשטרה, יצאתי לחיים נורמאליים וגם הקמתי בית ומשפחה, ומאז אני מנהל חיים ככל האדם".
ר' אברהם התעניין: "אילו תובנות היו לך מהתקופה שהיית על הסוס?"

האיש הרהר לעצמו תוך כדי נסיעה והשיב: "כדי להצליח במלאכה מורכבת זו יש לדעת שלושה כללים: הכלל הראשון - אם אתה רוצה לסובב את הסוס, אל תעקם אותו בבת אחת אלא לאט לאט, ורק אז תצליח להגיע למטרה הסופית. כלל שני - שהסוס לא ירגיש אף פעם שהרוכב מפחד ממנו, כי אם כן הרוכב יפסיד את שליטתו. והסוס מרגיש היטב. הכלל השלישי - לכל סוס יש שיגעונות, ואתה חייב לתת לו אותם בשקט. לדוגמא, לסוס שלי היה שיגעון שאם הוא ראה ניילונים עפים באוויר, היה נעצר. וכשהוא עצר להביט על ניירות או ניילונים עפים, ידעתי שלא נוגעים בשיגעונות שלו, לא מפריעים. לא כדאי ולא שייך להפריע לו".

ר' אברהם, כדרכו ללמוד מכל דבר, יצא מהמונית ולמחרת

חוויה רוחנית יומית

מדי יום אצלך במייל

'ניוזלטר' מלא וגדוש בתוכן תורני - הלכתי, אקטואלי ומרתק. עם סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... בהגשה מקצועית עם טעם של עוד... להצטרפות שלח מייל ל-

dirshu@dirshu.co.il

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

האם סירבה לצאת עד שתקבל הבטחה לרפואת בתה. מרן זצ"ל התהלך אנה ואנה, ולבסוף אמר: "מבטיח אני". בדיוק באותה שעה בבית החולים פתחה הילדה את עיניה...

לרגל יומא דהילולא: לקט עובדות והנהגות ממרן הגאון רבי חיים פנחס שיינברג
זצ"ל שנכתבו מפי תלמידו הגאון רבי אלחנן פרץ שליט"א

אצא מכאן עד אשר יבטיח הרב שהילדה תקום". מורי זצ"ל הלך אנה ואנה בחדרו ולבסוף הסכים ואמר: "מבטיח אני". סיפרו לי בני המשפחה, כי כווננו את השעה, ובדיוק אז פתחה בתם עיניים להפתעת כולם וחזרה לאיתנה הראשון.

שניים מבחורי הישיבה היו מסייעים למרן בימי זקנותו המאוחרים לסעדו ולתומכו. פעם אחת כאשר סייעו לו באיזה עניין, נשטט מרן מידם, נפל על הרצפה ונחבט בראשו. מיד שמעו אותו אומר: "אני מוחל, אני מוחל", כי כך היה מנהגו תמיד למחול על כל עניין.

והנה אחד העוזרים לו שהיה מספר את שערותיו כפעם בפעם, התבקש לדחות את התספורת. הבחור תמה מאוד על בקשה זאת, משום שתמיד ראש הישיבה היה מקבל את שירותיו ללא הגבלה. בתשובה לשאלתו ענה מרן: "כיוון שהחבלה היתה בראש והפצע עדיין קיים, אם אסתפר על ידך הרי הפצע ירָאָה, ואז יצטער הבחור על הנפילה ויכאב לבו. עדיף לדחות את התספורת זמן מה, עד שהפצע יתרפא ולא יצטער אותו בחור".

אדם אחד התלונן בפניי שכל נייר שרואה הוא על הרצפה, חושש הוא שמא נייר זה הוא גניזה ודף מכתבי הקודש, ודבר זה מחריד את מנוחתו ומטריד את דעתו מאוד. טענתי לפניו כי זו חומרא יתירה. כיון שנסענו באוטובוס יחדיו ועברנו ליד בית מרן, עצרנו שם ולקחתיו לבית הרב.

אמר לו ראש הישיבה: "זו טעות", והוסיף: "אני מקבל על עצמי את העבירה, ומבקש ממך - כל ספר שייפול על הרצפה, אף אם נפל מידך במזיד, לא להרים אותו!" וזאת כדי שאותו אדם יירגע מאותה מחשבה. הרב החשיב מתח זה לחולי, ודעתו היתה כי מחמת החולי יש להורות לו היתר לשעה בצורה הזאת.

בגמר תפילת שחרית, כשראש הישיבה היה מסיים את עבודת ה' שלו כשליח הציבור, כאשר חבילות חבילות של ציציות על

היה ידוע ומפורסם כי הרוצים להיפקד יתנו מעשר כספים לשנה לישיבה [-ישיבתו של מרן הגר"פ שיינברג זצ"ל, 'תורה אור'] או אז יפקדו. שח לי מרן פעם, כי על ידי שתורמים לישיבה, גם זוכים למצוות צדקה וגם הדבר מחייבו להתפלל ביתר שאת ויתר עוז. וזאת אמר לי כדי להתנצל מדוע רבים משחרים לפתחו והברכות מתקיימות.

אחד מאלו שנתברך אצל מרן ונתן מעשר כספים לישיבה למשך שנה, ונשאר שבועיים לסיום השנה ועדיין לא נפקד בבנים, בא למחות על זה. אמרו לו בני הישיבה שכיוון שלא תמה השנה שימתין שבועיים אלו, שאין אדם פורע בתוך זמנו. וכן הווה, שהמתין זמן קצר זה ונפקדו.

לפני שנים נפגע אברך מתלמידי הישיבה לשעבר בתאונה ר"ל. נסע ברמזור ירוק, רכב הפילו והוא נפצע בראשו קשה מאוד ה' ישמור, והובהל מחוסר הכרה לתל השומר. למחרת הפגיעה נכנס אחד מחבריו של הפצוע לראש הישיבה לבקשת ברכה. הפטיר הרב ואמר "שתהיה רפואה שלמה". התלמיד, שהיה קרוב לרבינו, ביקש: "אני רוצה שכך יהיה בהבטחה". אמר לו ראש הישיבה: "אני לא נביא". אמר לו התלמיד: "יבקש הרב ויתחנן ויבטיח שתתקבל תפילתו". אמר לו ראש הישיבה: "אני לא צדיק".

סיפר לי התלמיד: "לא ויתרתי, אמרתי: אני תורם לישיבה סך נכבד, ונא יבטיח ראש הישיבה. ואז אמר מרן: 'אין דבר בעולם מועיל יותר מצדקה, ובפרט צדקה עבור תורה', ואז הוסיף ואמר: 'אני מבטיח'". מספר התלמיד: "חזרתי לעצמי ונהיית רגוע ושלו. ידעתי שהכל ילך למישרים. לא היה לי ספק בזה. לאחר זמן קצר פתח הפצוע את עיניו וחזר לחיים בריא בגופו ונפשו".

מעשה בילדה משכונת המגורים בה גר הרב זצ"ל, שנפלה, נחבטה ואיבדה את ההכרה ה". בבית החולים נלאו הרופאים ולא הצליחו לייצב את מצבה, והוחלט להעבירה למחלקת טיפול נמרץ ולראות את אשר אפשר לעשות. בינתיים, אמה של הילדה שמה פעמיה למורנו הרב, וכיוון שהיתה בצער גדול אמרה: "לא

יושב ליד שולחן על הדוכן שלפני ארון הקודש, ובחורים מהישיבה חרוצים וזריזים היו מכינים כוס קפה מובחר כדי שמרן ירווה את צמאונו כפעם בפעם במהלך השיעור, כי השיעור כנודע דרש ממנו כוחות רבים, ותמיד אחריו הוא היה מותש. ראש הישיבה לעולם לא שתה את הקפה בעודו חם וטעים. תמיד המתין למעלה ממחצית השעה עד אשר טעמו של הקפה היה כעין טעם של מרק קר ומעופש, ואז היה לוגם ממנו רביעית לברכה אחרונה. כה היתה הנהגתו תמיד, לבזבז לתענוגות העולם ולכל דמיונותיו בזבז עצום.

על אף גופו הכחוש נמנע בחוזק כל ימיו מאכילת בשר או עוף מסיבות שלא ידענו, אם כי הכרנו שהוא קדוש וטהור וכל מעשיו למען שמו יתברך. אכן בשר סעודת מצווה היה אוכל. לימים כשנודע דבר זה, היו מביאים לו בשר כזה מסעודות ברית כדי להחיות את נפשו.

(מתוך הספר 'אורחות הרב וראש הישיבה')

כתפיו והוא עייף כולו, היה פונה לחדרו למנוחה קצרה טרם אמירת שיעור הלכה... לפעמים היה שותה שם מים עם לימון ואוכל תמר או שניים, ולפעמים ירד לחדר האוכל לקחת משם דבר מאכל. הרבה פעמים אמר לי כי אינו רוצה להשתמש ב'שונה הלכות' שיביא לו אוכל או ישרתו. היו בחורים שאכלו את חלמון הביצה, אבל את חלבון הביצה עם קליפתה היו פותחים ומניחים על גבי השולחן, לפי שלא היו חפצים בו. כמובן, ביצה זו היתה קרה ומושלכת עם פסולת אחרת של קליפי ירקות, ולדעתי לא נחשבה ראויה לאכילה. ראש הישיבה, רבן של ישראל, בגיל סמוך למאה, מול עינינו המשתאות היה לוקח שניים או שלושה מחלבונים אלו עם קליפותיהם, מניח על צלחת והם היו נלקחים אל חדרו לאכילת שחרית.

בשנותיו המאוחרות היה מורנו אומר את השיעור הכללי בעודו

הרב **מאיר שפרכר שליט"א**
הדף היומי בבלי • עברית
2/2 שלוחה

הרב **אליהו אורנשטיין שליט"א**
הדף היומי בבלי • עברית
2/1 שלוחה

הרב **אפרים סגל שליט"א**
הדף היומי בהלכה • אידיש
1/3/2 שלוחה

הרב **אריה זילברשטיין שליט"א**
הדף היומי בהלכה • עברית
1 שלוחה

הרב **יוסף ברגר שליט"א**
ווארט עם סיפור בראי הפרשה
7 שלוחה

הרב **מרדכי שלמה פריינד שליט"א**
הדף היומי בהלכה • אידיש
1/3/1 שלוחה

הרב **שלמה לוינשטיין שליט"א**
הרצאות ושיעורים מיוחדים על פורים
7/2 שלוחה

הרב **אהרן טוסיג שליט"א**
הרצאות ושיעורים מיוחדים על פורים
7/1 שלוחה

הרב **אברהם פוקס שליט"א**
הפותח בכל יום - המייל היומי של דרשו
3 שלוחה

הר' **שלום יכנס ואברהם פוקס שליט"א**
לקראת שבת מלכתא
סיפורים ופנינים מפרשת השבוע
7 שלוחה

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

חייגו: *4992 או 077-2222-666

כיצד ייתכן שאדם הנוטר שנאה לפלוני שלא עשה לו כל רעה - יעבור על 'לא תיטור'?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי ב'חפץ חיים'

לאחרים יגרום שילוח לו, הרי זה נחשב לתועלת ומותר לספר לאחרים. שכיון שעל ידי כך יגרום לחברו לקיים מצוה המוטלת עליו, זה עצמו תועלת, וכפי שמבואר לקמן (לשון הרע כלל ד סע' ה) שמותר לספר שפלוגי עבר עבירה, למי שיכול להוכיחו שיתקן דרכיו, וכן מדויק לקמן (לשון הרע כלל י באמ"ח ס"ק לב).

החפץ חיים כותב עוד, שכל-שכן אם מניעת הטובה היתה להמספר בעצמו, בוודאי אסור אחר כך לילך ולגנותו עבור זה, והעובר על זה, לבד שנכשל בעון לשון הרע, עוד נכשל בלאו ד"לא תטור". ואם מכוון בסיפור ההוא לנקום ממנו עבור זה ולפרסם את רוע לבבו לפני אנשים, עובר גם כן בלאו ד"לא תקום".

מדבריו מבואר, שרק אם אותו אדם שמנעו ממנו את ההטבה מספר על כך, עובר בלאו דלא תיטור. אולם בביאורים ומוספים מביאים כי יש שכתבו (שיעורי עיון) שנראה פשוט שאף אם קרוביו וידידיו יספרו בגנותו של פלוני או ינקמו בו על שלא היטיב לקרובם, ודאי שגם הם עוברים על לאו של לא תיקום ולא תיטור. ואף אדם זר שאינו מאוהביו או קרוביו של מי שמנעו ממנו ההטבה, אלא שמתקומם על כך ומחמת זה שונאו ואינו מוכן להיטיב לו - כתב בקהילות יעקב (ערכין סי' ד) שמדויק מדברי הראשונים, שיתכן שגם הוא עובר בכך על איסור נקימה ונטירה, ראה שם.

בסעיפים הנלמדים היום מתחיל ה'חפץ חיים' בדיני איסור לשון הרע על עבירות שבין אדם לחברו. וכותב, כי אמנם בענין זה יש פרטים רבים המשנים לפעמים את הדין, אבל ישנו פרט אחד שבו לא ייפול שום ספק שאסור, ומביא לכך דוגמה: כגון שרואה אדם מבקש מחברו שילונו מעות, או שייטיב עמו בשאר טובות - ולא היטיבו, או שראה אדם שעובר על לאוין דבין אדם לחברו כגון נקימה ונטירה - בזה ודאי אינו שונה מעבירות שבין אדם למקום, ואסור לספר עליו. שהרי לא עשה לו שום רעה, וגם אין שום תועלת מכך שיספר את הדבר.

ביאור הדבר, שההיתרים שיש במקרים מסויימים לספר על אדם שחטא לחברו, הוא רק אם עשה לו רעה ממש, וכגון שגזלו או עשקו, וכן אם הזיקו וציערו וביישו, או עשה כן לאחרים, וכפי שהביא בבאמ"ח (כאן ס"ק ד) בשם רבנו יונה, שבכה"ג הותר לספר לאחרים כדי לעזור לנעשק, וכפי שיתבאר דין זה בכלל גדריו לקמן (לשון הרע כלל י סעיף א). אבל דבר שהוא רק מניעת טובה, אסור לספר. גם ההיתר שמצינו לפעמים לספר לשון הרע מצד קנאת האמת, אינו שייך במניעת טובה, אלא רק בנזק של ממש שאדם עשה לחברו.

בביאורים ומוספים מציינים לגבי הדוגמה של אדם המסרב להלוות מעות לחברו, כי מבואר מדברי הח"ח שאם על ידי שיספר